

Datum

2024-10-09

Adress

Diarienummer

SBN-2024-735

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Remiss - Inbjudan till samråd om E.ONs nätutvecklingsplan 2025-2034

STK-2024-1296

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden välkomnar den framtagna nätutvecklingsplanen 2025–2034 och välkomnar den framtagna planen och dess uttalade syften. Ett leverenssäkert elsystem som är resiliert och som har tillräcklig kapacitet för att kunna ansluta nya bostäder och verksamheter är oerhört viktigt för samhällsfunktioner, utveckling och tillväxt. Investeringar i elnätet berör till exempel nya ledningar, ledningsbyte eller nätstationer. Planen är övergripande för E.ON:s nät i hela Sverige. För att lättare kunna samordna ny-, om- och tillbyggnad av annan infrastruktur och byggnader är det nödvändigt att en mer detaljerad plan tas fram för t.ex. Skåne eller elområde SE4. Planen är på övergripande karaktär. Stadsbyggnadsnämnden hade också gärna sett en mer detaljerad och tidsatt plan för utbyggnad och ombyggnad av elnätet specifikt i Malmö. I E.ON:s scenarioanalyser önskar också synliggöra effekten av energibesparingsåtgärder i fastigheter och investeringar i energiinfrastruktur, som gör det möjligt att skapa lokala balanseringslösningar. Lokala nät bör studeras för att hantera framtida effektbrist på ett kostnadseffektivt sätt.

Yttrande

2.3 Systemets nuvarande förmåga att möta prognosen - Analysmetod för kapacitetsbedömning samt Kapacitetsläge

Stadsbyggnadsnämnden värdesätter E.ON:s framtagna nätutvecklingsplan, samt de prognoser och simuleringar som E.ON har utfört beträffande behovet av överföringskapacitet under åren 2025-2034. Redovisningen ger en bild av det framtida elsystemets kapacitet. Metoder och inhämtade ingångsdata är relevanta och det framgår av E.ON:s bedömning att Skånes prognosticerade effektbehov kommer att kunna mötas i och med nätutvecklingsplanen. En djupgående granskning av metod och datakällor är dock omöjlig, bland annat på grund av de osäkerheter som åberopas, men också på grund av redovisningens schematiska och översiktliga karaktär. I samtal med

representanter från E.ON som tagit fram rapporten framkom det att de scenarion som presenteras omfattar utbyggnad av vindkraftpark till havs. Vi vet nu att det sannolikt inte blir någon vindkraftpark inom planens tidsspann, vilket påverkar scenariobeskrivningen. Energibesparingsåtgärder och potentialet i att utveckla lokala energisystem, som skulle göra det möjligt att utnyttja befintliga fastigheter som buffert för att minimera effekttoppar, är heller inte taget i betraktning. Det kan därmed finnas behov av att utveckla och detaljera bilden av effektproblematiken på lokal nivå för Malmö.

2.3 Systemets nuvarande förmåga att möta prognosen – Flexibilitetsmarknader

Som alternativ till nätförstärkningar framhåller E.ON kunders möjlighet att ansluta exempelvis värmepumpar, reservgeneratorer och batterilager till den lokala flexibilitetsmarknaden via plattformen SWITCH, i Malmö stads fall till marknaden i Södra Skåne.

Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på möjligheten att utveckla nätkapaciteten framåt med hjälp av flexibilitetsmarknaden. Potentialen för marknaden i Södra Skåne lyfts fram särskilt stark, bland annat eftersom den beskrivs som möjlig att delta i via anslutningspunkter i både regionnät och lokalnät.

3.1 Företagets tillvägagångssätt vid planering av åtgärder – Kundförfrågningar

E.ON beskriver att processen för ny anslutning eller ändring av befintlig anslutning är indelad i Anslutningsindikation, Nätutredning (vid anslutningar till regionnät), Förstudie, Tillstånd (när nätkoncession behövs), Projektering, Upphandling, Byggnation och Driftsättning, där processen fram till Upphandling uppges kunna ta allt från tre till 36 månader. Visar sig den efterfrågade anslutningen förutsätta att en ny regionnätstation byggs indikeras totalt 3-5 år, och behöver en ny regionnätsledning byggas indikeras totalt 5-10 år. Att förstärka regionnätet är tidskrävande och kräver större samlade investeringar. Att investera i flexibilitetsmarknaden genom att ansluta batterier kan vara ett snabbare och mer kostnadseffektivt sätt att möta effektproblematiken. Det kräver dock att aggregationen görs med en systemlösning som omfattar smart styrning för att säkerställa att krav på flexibilitets- och stödmarknaden möts i linje med tillgång och efterfrågan. Stadsbyggnadsnämnden har förståelse för E.ON:s behov av en noggrann analys av de förändringar i anslutningspunktens effektbeteende som ett batteri skulle ge upphov till, eftersom de faktorer som i stunden styr batteriets i- och urladdning – exempelvis inom Svenska Kraftnäts stödtjänstmarknad, spotprishandel eller reglerkraftmarknad – inte nödvändigtvis kopplar till eventuellt underskott eller överskott av effekt i det lokala eller regionala elnätet.

Prisbilden för framtidens flexibilitetsmarknad är svår att bedöma. Prisbilden kommer att påverkas beroende på hur marknaden utvecklas. Senare tids historik visar att förändringar kan ske snabbt, ett faktum som exempelvis inte mildras av att Sverige står inför införande av flödesbaserad kapacitetsberäkning som spås kunna påverka

prisbilden inom Sveriges elprisområden på ett sätt som inte fullständigt har kunnat kartläggas.

E.ON lyfter flexibilitetsmarknaden specifikt som ett sätt att avhjälpa utmaningar i lokalt elnät och på så vis undvika överinvestering. Mot bakgrund av det, och mot den bristande förutsägbarhet som råder kring elmarknaden i stort, vill stadsbyggnadsnämnden framhålla vikten av god guidning, alternativt att E.ON utvecklar egna metoder, avseende analys av en batterianläggnings effektbeteende vid anslutning. Allra minst vore detta rimligt vid förfrågningar om anslutning till E.ON:s flexibilitetsmarknad. God guidning efterfrågas också avseende kvalificeringsprocessen för de batterianläggningar som kunden planerar att bidra med.

3.2 Planerade investeringar

Det är bra att nätutvecklingsplanen redovisar enskilda pågående och planerade förstärkningsprojekt i regionnätet. Dock ges inte läsaren någon bild av vilken förbättring respektive projekt medför avseende överförbar effekt och kapacitet, exempelvis avseende specifika planerade områden och byggnader, samt anläggningar för mikroproduktion och lagring. I samrådsunderlaget åberopas även Projektkollen som ett verktyg för att söka ytterligare information om planerade investeringar (<https://www.eon.se/om-e-on/investeringar/elnaetsinvesteringar/projektkollen>). Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på möjligheten att följa de enskilda projekten, dock identifieras flera möjligheter att göra projektkollen mer användbar. (Nedan kommentarer gäller projekt i Skåne Län / Malmö kommun.)

1. Nätutvecklingsplanens lista har projekt-ID som första kolumn, medan listan på projektkollen utgår från gatunamn. (Med vissa undantag, exempelvis de svårtolkade benämningarna "10" och "15".) Detta medger ingen intuitiv koppling mellan de båda redovisningssätten. Projektkollen kunde göras mer användarvänlig om den baserades på en kartfunktion (GIS), där exempelvis projekt-ID framgick vid platsen för respektive nätinvestering.
2. Vid val att nå mer detaljerad information om ett enskilt projekt går det inte att återvända till projektträdet för vald kommun, utan ett komplett nytt besök på Projektkollens hemsida är nödvändig, inklusive omval av kommun.
3. Respektive projekts utfall i termer av ökad överföringsförmåga framgår inte, vilket gör informationen relativt oanvändbar, utöver ungefärlig förväntan om plats och tid för påverkan på offentlig miljö.

3.3 Behov av flexibilitetstjänster och andra resurser

Det är bra att E.ON redovisar flexibilitetspotentialen avseende Effekt och Energi i Skåne som helhet. Nätutvecklingsplanen vore dock intressantare för kunder som överväger att ansluta, om också något om ersättningsnivåer under de planerade testperioderna redovisades för respektive lokal flexibilitetsmarknad, exempelvis uppskattade årsintäkter per ansluten MW batterieffekt.

ordförande

sekreterare

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]